

V Praze dne 31. 1. 2016
Čj. OVA: 1423/15

Stanovisko

k

návrhu Nařízení vlády o použití finančních prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou úvěrů na pořízení obydlí osobami mladšími 36 let pečujícími o dítě do šesti let.

I. Úvod:

Předložené stanovisko Komise pro hodnocení dopadů regulace se vyjadřuje ke druhé verzi zprávy RIA. Zpráva byla proti předchozí verzi zcela přepracována (resp. zpracována znovu), a to v duchu požadavků metodiky RIA a v souladu s požadavky a doporučením Komise, jak je formulovala na svém zasedání dne 4. 12. 2015. Podle textu RIA je cílem navrhované právní úpravy:

- zvýšení dostupnosti pořízení vlastního odpovídajícího bydlení pro cílovou skupinu mladých s dětmi do 6 let, kteří mají dočasně ztížené postavení oproti jiné fázi života a aktivně se starají o své bydlení;
- zlepšení posuzování bonity mladých lidí s dětmi;
- možnost pořízení bydlení i při nedostatečně vysokých úsporách mladých s dětmi;
- zvýšení jistoty bydlení mladých lidí s dětmi tj. zvýšení schopnosti splácet komerční úvěr nebo úvěr od SFRB v případě narození či osvojení dalšího dítěte pomocí přerušení splácení úvěru a poklesu úročení úvěru od SFRB;
- stabilizace mladých lidí s dětmi na venkově, kde není možnost nájemního bydlení;
- zpřehlednění právní úpravy podpory:
 - a) sjednocení a aktualizace podmínek pro získání podpory na pořízení vlastního bydlení;
 - b) úprava rozsahu podpory – zaměření na cílovou skupinu (mladí lidé s dětmi);
 - c) zrušení nefunkčních nebo nevhodných podpor.

Motivací navrhovaného předpisu je dosáhnout výše uvedených cílů tím, že stát bude prostřednictvím SFRB poskytovat podporované úvěry fyzickým osobám za měkčích podmínek než komerční hypotéky nebo bude poskytovat podporované doplňkové úvěry k hypotékám těm, kteří z různých důvodů nemohou získat hypotéku v dostatečné výši nebo mohou mít obtíže při jejím splácení při změně životní situaci (např. narození dítěte a náhrada jednoho platu rodičovským příspěvkem).

II. Připomínky a návrhy změn:

RIA je zpracována metodicky správně a vhodně využívá dostupných informací k popisu problému a k odvození jednotlivých variant. Zpráva obsahuje v dostatečném rozsahu informace, podle nichž lze posoudit či odvodit dopady navrhované regulace. Následující připomínky jsou dílčí a směřují k obecnějšímu metodickému a organizačnímu problému zpracování RIA v ČR.

Zpráva RIA mimo jiné uvádí, že společně s tímto předpisem bude vláda projednávat další dva předpisy, jeden zabývající se podporou nájemního bydlení, druhý zabývající se podporou sociálního bydlení. Jednotlivé předpisy však spolu věcně souvisejí, protože mění podmínky při pořizování bydlení. **Proto by měla hodnocení RIA těchto předpisů zohledňovat vždy i dopady druhých dvou navrhovaných právních norem, nejen dílčí změny vyvolané návrhem jedné právní úpravy.** Žádné z předložených hodnocení dopadů regulace však další dva návrhy nebere v úvahu. Posuzování zprávy RIA a stanovisko komise RIA by se mělo dít společně pro všechny tři navrhované právní úpravy. Předkládání zpráv RIA vždy za každý navrhovaný předpis zvlášť vylučuje společné posouzení zpráv RIA a nemůže vzít v úvahu společně působící dopady. **Celkové dopady navrhované právní úpravy vzniklé působením tří dílčích předpisů tudíž nejsou známy.**

Komise vyslovuje názor, že RIA měla vzít v úvahu také další variantu, a to zrušení stávajících podpor, aniž by byly nahrazeny nově navrhovaným nařízením vlády. Bylo by vhodné porovnat dopady této varianty se dvěma v RIA uvedenými variantami a posoudit argumentaci na níž by bylo hodnocení dopadů založeno. Je však třeba zdůraznit, že RIA je jinak kvalitně zpracována, a proto obsahuje informace, z nichž lze odvodit dopady případné varianty, kdy by podpora mladých při získání státem podporovaného úvěru na pořízení vlastnického bydlení neexistovala. **Doplnění další varianty do RIA proto není požadováno.**

III. Závěr:

Zpráva RIA je zpracována metodicky i věcně správně a poskytuje informace o možných dopadech a jejich potenciálním rozsahu, přestože výsledné kvalitativní srovnání nákladů a přínosů by zřejmě bylo možné považovat za poněkud optimistické. Připomínky uvedené ve stanovisku komise RIA upozorňují na obecnější koncepční či metodický problém zpracování RIA v ČR a nevyžadují doplnění či přepracování zprávy RIA. Komise pro hodnocení dopadů regulace přepracovanou zprávu RIA přijímá.

Vypracovali: RNDr. Jan Vozáb, Ph.D

doc. Ing. Daniel Münich, Ph.D

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc
v.r..
předsedkyně komise